

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

De gladio ancipiti, qui ex ore eius prodibat. Expositio de verbo Dei commemoratur. Et de ore eius gladius vtráque parte acutus exhibat. Sectio XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

habet, tum etiam quia sanguine suo Christus promeruit, ut in cælum tanquam stella ibi figenda, transferremur, tum vel maximè ad eorum securitatem exprimendam, quippe qui in manu eius sunt, è qua nemo eas possit exipere; iuxta illud Ioannis 10. *Nō rapiet eos quisquam de manu mea.* Adhæc, ex eo intelligimus Christum *stellas*, hoc est cælum, seu beatitudinem, omnibus offerre, propterea que eas manu ostentare, sic omnes quodammodo inuitando, ut ad eas tanquam ad brauium currant, easque de manu eius lætabundi abripiant. Quod videtur aluisse Paulus 1. ad Corinth. 9. cum dixit. *Nescitis quod ij qui in stadio currunt, omnes quem currunt, sed vnus accipit brauium: sic currite vt comprehendatis.* Et ad Philipp. 3. *Quæ retro sunt obliuiscens ad ea quæ sunt priora extendens me ipsum ad destinatum persequor, ad brauium supernæ vocatiōis,* imo ipse Christus, hoc ipsum non obscure videtur indicasse Matt. 11. illis verbis. *A diebus Ioannis regnum cælorum vim patitur, & violenti rapiunt illud: videlicet de manu Christi stellas ipsas, hoc est beatitudinem offerentis.* Denique aduertendum est, Deum in lege veteri in manu non stellas, sed gladium gestasse, illum, inquam, circumcisionis & alios, quibus populum illud assidue perimēdat: in noua autem non gladium, sed stellas manu ostentasse, quia lex illa timoriserat: hæc amore, & beneuolentia continetur.

Sanctorum securitas. Ioan. 10. 28. Cælum omnibus offert Deus, vt brauium. 1. ad Cor. 9. 21. Phil. 3. 13. Mat. 11. 12. In veteri lege gladium, in noua stellas in manu cur gestet Deus.

De gladio ancipiti, qui ex orō eius prodibat. Expositio de verbo Dei commemoratur. ◊

Et de ore eius gladius vtrāque parte acutus exibat.

SECTIO XIII.

ADVERTE primū pro eo quod interprestranstulit, *Gladius vtrāque parte acutus*, haberi Græcè *ρομφαία διόμοσ*, quasi dicas, *Gladius duplicis oris*: nam quoniam oris est cibum concidere & absumere, inde acies gladij *ρομφαία*, siue os dicitur, quod ea parte mordeat, secet, & feriat, vnde Luca 21. *Cadent in ore gladij*, Græcè *πεσονται ἐν ὀφθαλμοῖς*, quam eandem ob causam frons instructi exercitus, *ὀφθαλμοῖς* Græcè, Latine acies appellatur, quia est veluti ferri acies, perumpens & apperrens id in quod impellitur. Nec verò tantum Græci, sed etiam Hebræi aciem gladij *os* appellant, vox enim *פה* quæ *os* significauit: veluti Exod. 4. *Ipsc loquetur pro te, & erit os tuum*, ad aciem quoque gladij transfertur: vnde est ille creberrimus in sacris literis loquendi modus, *Percutere in ore gladij* parique ratione gladium ancipitem, gladium duo ora habentem appellant: vnde Iud. 3. pro eo quod nos habemus, *Fecit sibi gladium ancipitem*, est Hebraicè פוחתני רחשני רחשני רחשני hoc est ad verbum; *Et fecit sibi gladium, & ei duo ora.* Et Prouerb. 5. *Fanus stillans labia meretricis, & nitidius oleo guttur eius, nouissima autem illius amara quasi absinthium, & acuta quasi gladius biceps*: Hebraicè פחרכפוח id est quasi gladius orium. Quod ad rem spectat: nexu huius sententiæ cum præcedente hic est. Postquam dixerat Ioannes illum similem filio hominīs habere stellas in dextera, addit, etiam de ore eius gladium prodire, vt illud conferret fiduciam de gratia, hoc incuteret terrorem de negligentia, id quod etiam ad vniuersos fideles, refferri potest: qui ita debent de misericordia Dei præsumere, per quam se vident esse in dextera, vt simul timeant ne gladio feriantur, de dexteraque ad sinistram transferantur.

Acies gladij cur dicitur os. Luca. 21. 24. Exod. 4. 16. Prouerb. 5. 3. Ita de Dei misericordia præsumendum. vt timeamus ne feriamur gladio.

II. Primaigitur expositio est Primalij, Arethæ, Pannonij, Richardi de S. Victore, & communis, per hunc gladium verbum Dei intelligētium, quod Deus per Prophetas suos, Apostolos, ac prædicatores loquitur: iuxta illud ad Ephesios 6. *Gladium spiritus assumit, & gladium spiritus, quod est verbum Dei*: Et ad Hebræos 4. *Vivus est sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti*: qui locus quamvis ad litteram intelligendus sit de Verbo ipso increato: quemadmodum interpretatur D. Chrysostomus, D. Ambrosius, Theophylactus, Theodoretus, Occumenius, D. Thom. Caietanus & alij in eum locum: & præterea idem D. Ambrosius lib. 4. de fide cap. 3. & D. Hieronymus in cap. 66. Eisaia: & perspicuum est ex ipso contextu, subditur enim, *Non est vlla creatura invisibilis in conspectu eius: omnia autem nuda & aperta sunt oculis eius*. Tamen de verbo creato eundem locum acceperunt Origenes homilia 13. super Numeros. D. Augustinus epist. 58. & lib. 20. de Civitate cap. 21. & D. Ambrosius lib. 3. de Virginitibus: & interpretes citati in hunc locum Apocalypsis. Eandem gladii similitudinem de verbo Dei intelligit Theodoretus, & agnoscit in illis verbis Cantorum 3. *Leetulum Salomonis sexaginta ambiunt de fortissimis Israel. Vniuscuiusque ensis super femur suum*. Vbi observat huiusmodi viros binos gestare gladios vnum super femur, in manu alterum. Vnum videlicet reprehensionis, & alterum intelligentiæ. Illum in promptu ad coarguendum, hunc mysticum, & tanquam in vagina reconditum ad mysteria peruestiganda. De verbo etiam Dei intelligit gladium cherubicum ante paradisi ostium, Philo Iudæus libro de Cherubim, & flammeo gladio. *Sermo*, inquit, *flammeus gladius dicitur, quia feruens est, & igneus, nunquamque moveri desinit, properans semper expectando bona, fugiendoque contraria. An non vides quod & sapiens ille Abraham quando incipit iuxta Deum metiri omnia, nihil creaturæ tribuens accepit ad ignei gladii similitudinem, ignem & gladium. Genes. 22. respicere, & exire, quicquid mortale habebat, cupiens, ut expedita cogitatione sublimis ad Deum evolarer. At Balaam ille, id est, vana populus, inducitur inermis desertor militia, & belli imperitus, sic enim alloquitur asinam, hoc est, brutum vitæ propositum, cui omnis inspiens insidet, si gladium haberem iam te transfixissem. Numerorum 22. Gratia maxima conditori, qui sciens imprudentia rabiem non dedit tanquam furenti gladium, verbi, videlicet facultatem, ne quoscunque obuios magna clade conficeret. Hæc ille.*

III. Alter Philo Episcopus Carpathius, tractatu suo in Cantica, & refertur in Appendice Bibliothecæ Sanctorum Patrum, in hanc etiam sententiam interpretatur locum Canticorum pauld ante citatum de fortibus Israel, qui leetulum Salomonis ambiunt. *Quicumque*, inquit, *verbum Dei corde & opere complent, hi sunt fortissimi pugnatores: hi sunt qui in manibus suis, hoc est, rectis operibus propriæ conscientie gladium suum tenent, non alienum, non enim alienis precibus solummodo præstant, sed carnem suam cum vitis omnibus & concupiscentiis mactant, ob idque ensis super femur suum tenere dicuntur, nam femur carnis illecebras, & voluptates significat*. Atque ad hanc gladii appellationem videtur alluisse Paulus 2. ad Timoth. 2. *Sollicitudine curate ipsum pro recte tractantem, est Græcè ὀφθητορὸς ἕτα, hoc est, rectè secantem*: collatione tunc Timotheus ut in prædicando Dei verbo, inutilia & aliena ac superflua concia refecet, eodem ipso verbo Dei quasi gladio: ducitur enim metaphora à gladio, quo inutilia refecantur: id quod maximè debet curare concionator, ut rectè concionem fecerit, ac diuidat, refecando superflua, lenia, ridicula, minus gravia, denique omnia, quæ cum concionandi muneris maiestate non consentiunt.

Porro est hic gladius utraque parte acutus. Primò propter duplex testamentum,

D. Augustin.
Richa. Vict.

in quo Dei verbum continetur, vt interpretatur D. Augustinus lib. 20. de Ciuitate Dei cap. 21. Secundò ex Richard. de S. Vict. quia in testamento veteri vitia carnalia, in nouo autem etiam spiritualia amputauit. Tertio. Quia foris in nobis luxuriam amputat carnis & intus malitiam refecat cordis. Quarta, quia in his, qui continentur quæ præcipit, corpus & animam punit. Quinta, quia bonos à malis, malosque à bonis discernit, & singulis tribuit, quod merentur. Sextò & postremò, ex Hugone Cardinale. Quia modo scindit bonos, qui se hinc puniunt iudicij timore, ne postea æterno supplicio puniantur: & in futuro scindet malos, cruciatibus sempiternis.

Hugo card.

Secunda gladij ancipitis de generali iudicio interpretatio.

SECTIO XV.

SECUNDA expositio est Ruperti, per hunc gladium intelligentis extremum i. & generale iudicium iuxta illud Deuteron. 32. *Si acuro vt fulgur gladium meum,* & *arripueris iudicium manu meo.* Quo loco posterior pars priorem explicauit, vt Dei gladium iudicium eius esse intelligeremus. Hic igitur iudicij gladius vtraque parte acutus, tunc de eo ore eius exhibitus, hoc est vtramque partem, dexteram scilicet, & sinistram pro cuiusque meritis efficaciter diiudicabit, atque discernet: exitus gladij ad dexteram hic erit. *Venite benedicti Patris mei:* hoc namque dicto gladius eius ita carnes deuorabit, vt iam non sit caro & sanguis, sed sint omnes carnis corruptione exuti, induti que incorruptionem, & immortalitatem, mirò que modo permanente natura, in alteram gloriam permutati: Exitus eiusdem gladij ad sinistram hic erit. *Discedite à me maledicti in ignem æternum.* Vtrinque sic erit efficax ille gladius, vt malos diuidat à bonis, illos mittens in supplicium æternum, hos in gloriam sempiternam, ita vt semel ab inuicem diuisi non possint vltra permisceri: Et quidem re ad gladio ancipiti, hæc diuisio comparatur, quia vtrique tam bonis quam malis erit illud iudicium formidabile, vt vtrique videantur gladij aciem & diuisionem perhorrescere, quemadmodum idem Rupertus eleganter obseruauit, dum Salomonis thronum de quo agitur tertio Regum 10. & 2. Paralipomenon 9. mysticè explicaret, expenderetque duos illos leones in vtraque throni parte efformatos, qui libro suo 3. in libros Regum capite 31. *Fe-* *licit Rex Salomon thronum de ebore grandem. Quis, inquit, est iste thronus tam grandis, tam* *mirabilis, nisi altitudo maiestatis in illo cie nouissimo magni, & tremendi iudicij? Grandis* *thronus est, quia grande iudicium expectamus: Est autem thronus ex ebore, quia iudicium ex* *puritate constabit iustitie. Auro vestitur, quia nimis aurea Diuinitatis iustitia reuelabitur,* *sex ille habeat gradus, quia sex sententias iudicium perficietur. Esurius, & non dedistis mihi man-* *ducare: sitius & non dedistis mihi potum: hospes eram & non collegistis me. Nudus & non* *cooperuistis me: Infirmus & non visitastis me: In carcere & non venistis ad me: Matthai 25.* *Due manus hinc atque inde, duo sunt tenores hinc iustitie, inde misericordie. Duo leones* *iuxta manus singulas, quia vtrouque fortis, atque formidabilis erit iudicij veritas. Etenim à si-* *nistra omnis iniquus condemnabitur, & a dextra iustus vix seluabitur. 1. Petr. 4. Duodecim* *leuiculi super sex gradus stantes, duodecim sunt Apostoli. Post hunc thronum Salomonis, id* *est, pacifici Regis Christi, & glorie, & diuitie sunt in domo eius tanta copia, quanta scri-* *ptura præfens significare non sufficit. & dde subditur, non erat argentum, nec alicuius pre-* *ty putabatur in diebus Salomonis, fecitque vt tanta esset abundantia argenti in Hierusalem,* *quanta & lapidum, quia per alto iudicij in diebus illis æternitatis nullius pretij reputabi-*

Rupertus.
Deuterono-
my 32. 41.
Sententia ge-
nerale iudi-
cij, gladio
comparatur.

Rupertus.
3. Reg. 10.
2. Paral. 9.
Christi ma-
iestas ad iu-
dicium ve-
nientis.

Mat. 25. 25.

1. Pet. 4. 18.

Apostolus
extrema in-
dicis, leuic-

